

คำวินิจฉัย (พิตวา) จุฬาราชมนตรี ที่ 03/2554

เรื่อง การใช้เครื่องหอม เครื่องสำอางหรือผลิตภัณฑ์อุปโภค ที่มีส่วนผสมของเมทิลแอลกอฮอล์

คำถาม : มีข้อชี้ขาดอย่างไรเกี่ยวกับการใช้เครื่องหอม เครื่องสำอางหรือผลิตภัณฑ์อุปโภคที่มีเมทิลแอลกอฮอล์เป็นส่วนผสม หรือเป็นส่วนประกอบในการผลิต

ข้อมูลประกอบคำวินิจฉัย

“แอลกอฮอล์” เป็นสารอินทรีย์ชนิดหนึ่ง มีลักษณะเป็นของเหลวใส กลิ่นฉุน ระเหยง่าย มีจุดเดือดที่ 78.5 เซลเซียส ชื่อเต็มคือ เอทิลแอลกอฮอล์ (Ethyl alcohol) แต่มักเรียกกันสั้นๆ ว่า แอลกอฮอล์ (Alcohol) โดยปรกติเกิดขึ้นจากการหมักสารประเภทแป้งหรือน้ำตาลผสมยีสต์ ซึ่งมักเรียกกันว่า แป้งเชื้อ หรือ เชื้อหมัก ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของสุราและเมรัยทุกชนิด เมื่อดื่มเข้าไปจะออกฤทธิ์ทำให้มีอาการมึนเมา ใช้ประโยชน์เป็นตัวทำละลายและเป็นเชื้อเพลิง เป็นต้น ส่วนเมทิลแอลกอฮอล์ (Methyl alcohol) เป็นแอลกอฮอล์ชนิดหนึ่ง มีสูตรทางวิทยาศาสตร์ว่า CH_3OH ลักษณะเป็นของเหลวใส ไม่มีสี มีจุดเดือดที่ 64.6 เซลเซียส จุดไฟติด มีฤทธิ์เป็นพิษ เมื่อดื่มเข้าไปอาจทำให้ตาบอดได้ ใช้ประโยชน์เป็นตัวทำละลาย เชื้อเพลิงและใช้สังเคราะห์สารเคมีบางอย่าง เช่น ฟอर्मาลดีไฮด์ เป็นต้น บางทีแอลกอฮอล์ชนิดนี้ก็เรียกว่า เมทานอล (Methanol)

แอลกอฮอล์ชนิดเมทิลแอลกอฮอล์นี้ จะถูกผลิตจากการกลั่นแห้งต้นไม้บางชนิด เช่น ต้นปืช (beach) ซึ่งเป็นต้นไม้จำพวกมะเดื่อ เหตุนี้จึงเรียกเมทิลแอลกอฮอล์ว่า “แอลกอฮอล์ไม้” และยังถูกผลิตด้วยกระบวนการรวมตัวโดยตรงระหว่างคาร์บอนมอนอกไซด์ (Carbon monoxide) กับไฮโดรเจนอีกด้วย ทั้งนี้ ในอุตสาหกรรมจะมีการใช้คาร์บอนมอนอกไซด์เตรียมเมทิลแอลกอฮอล์และใช้ไฮโดรเจนสังเคราะห์เมทิลแอลกอฮอล์ โดยธาตุทั้ง 2 ชนิดนี้เป็นแก๊สชนิดหนึ่ง อย่างไรก็ตาม แอลกอฮอล์ทั้ง 2 ชนิด เป็นวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อประสาททำให้เกิดอาการมึนเมา ต่างกันตรงที่ว่า เอทิลแอลกอฮอล์ เป็น

องค์ประกอบสำคัญในเครื่องดื่มที่ออกฤทธิ์ทำให้มีเมามาจำพวกสุรา ส่วนเมทิลแอลกอฮอล์นั้น จะไม่นำไปใช้เป็นเครื่องดื่มหรือส่วนผสมของเครื่องดื่ม เพราะเป็นพิษร้ายแรง แต่นำไปใช้เป็น ตัวทำละลายสารแขวนลอยในอุตสาหกรรมน้ำหอมและโคโลญจ์⁽¹⁾

คำวินิจฉัย

: الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا محمد وعلى آله وصحابه أجمعين ... وبعد

นักนิติศาสตร์อิสลามจึงมีทัศนะตรงกันว่า แอลกอฮอล์ทั้ง 2 ชนิดเป็นสิ่งต้องห้ามในการ บริโภค เพราะเป็นวัตถุที่ออกฤทธิ์ทำให้มีเมามาและเป็นวัตถุมีพิษที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย ส่วนใน กรณีที่ว่าแอลกอฮอล์ทั้งสองชนิดถือเป็นนะญิสหรือไม่นั้น กรณีนี้นักวิชาการมีความเห็นต่างกัน ปวง ปราชญ์ มีความเห็นว่า สุราเป็นนะญิส เมื่อแอลกอฮอล์เป็นองค์ประกอบหลักของสุรา แอลกอฮอล์ ก็ถือเป็นนะญิส ในขณะที่นักวิชาการบางส่วน เช่น อิหม่ามเราะเซบีอะฮ์ อาจารย์ของอิหม่ามมาลิก อิหม่ามอัล-ลัยษ์อิบนุสะอัด อิหม่ามอัล-มุซนะนีย์ อิหม่ามอัช-เชากาเนีย อิหม่ามอัศ-ศอนอานีย์ และ คิตตีกฮาซัน ช่าน เป็นต้น มีความเห็นว่า สุราเป็นสิ่งที่สะอาดเช่นเดียวกับกัญชา ฝิ่น และสาร เสพติดที่เป็นสิ่งสะอาด แต่เป็นอันตราย ซึ่งไม่มีผู้ใดกล่าวว่า วัตถุมีพิษที่เป็นอันตรายนั้นเป็น นะญิสอัยนีย์ ถึงแม้ว่าจะเป็นนะญิสสุกมียัยในความหมายที่ว่าเป็นสิ่งต้องห้ามในการบริโภคหรือ เสพเข้าสู่ร่างกายก็ตาม⁽²⁾

ชัยค์ มุฮัมมัด เราะเซดีตริฎอ มีความเห็นว่า น้ำหอมประเภทต่างๆ ที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ไม่เป็นนะญิส⁽³⁾ ชัยค์ อะฎีเยฮ์ ศ็อกร์ กล่าวว่า เรื่องนี้ยังคงเป็นสิ่งที่ขัดแย้งกันอยู่ และดูเหมือน ว่าจะเป็นการอำนวยความสะดวกในการให้น้ำหนักแก่คำกล่าวที่ว่า แอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่สะอาด ภายหลังมีการใช้แอลกอฮอล์อย่างแพร่หลาย ทั้งในด้านการแพทย์ การทำความสะอาด การวิจัย ทดลองต่างๆ และเครื่องหอมต่างๆ ถึงแม้จะถือว่าแอลกอฮอล์เป็นวัตถุมีพิษที่เป็นอันตรายในการ บริโภคตามที่กล่าวมาก็ตาม ดังนั้นก็ไม่จำเป็นต้องล้างโคโลญจ์น้ออกจากวัตถุหรือภาชนะ ไม่ว่าจะ เป็นร่างกาย เสื้อผ้า หรืออื่นๆ และการระมัดพร้อมกับมีร่องรอยของโคโลญจ์น้อก็ถือว่าใช้ได้⁽⁴⁾

ที่ประชุมนิติศาสตร์การแพทย์ครั้งที่ 8 ขององค์กรอิสลามเพื่อวิทยาศาสตร์การแพทย์ จัดขึ้น ที่ประเทศคูเวต ในระหว่างวันที่ 22-24/5/ค.ศ.1995 มีแถลงการณ์ว่า แอลกอฮอล์มิใช่นะญิสตาม

(1) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554

(2) อะฮ์ลชะนูลกะลาม ฟีลพะตาวา วัล-อะฮ์กาม; ชัยค์ อะฎีเยฮ์ ศ็อกร์ : เล่มที่ 3 หน้า 286

(3) ตัฟซีร์อัล-มะนาร; มุฮัมมัด เราะเซดีตริฎอ : 4/500, 821, 866

(4) อะฮ์ลชะนูลกะลาม ฟีลพะตาวา วัล-อะฮ์กาม : 3/288, อัล-พะตาวา อัล-อิสลามียะฮ์ : 5/1652

หลักศาสนบัญญัติ บนหลักการที่ว่า แท้จริงหลักเดิมของสิ่งต่างๆ นั้น ถือว่าสะอาดไม่ว่าจะเป็น แอลกอฮอล์บริสุทธิ์ หรือถูกเจือจางด้วยน้ำก็ตาม เป็นการให้น้ำหนักแก่ทัศนะที่ว่า ความเป็นนะญิสของสุราและวัตถุออกฤทธิ์ที่ทำให้มีเมามาอื่นๆ นั้นเป็นนะญิสในเชิงนามธรรม มิใช่เป็นนะญิสในเชิงรูปธรรม เพราะถือว่าสุราเป็นความสกปรกโสมมจากการกระทำของชัฎฎอน ดังนั้นจึงไม่ถือเป็นข้อห้ามที่เป็นบาปตามหลักศาสนบัญญัติในการใช้แอลกอฮอล์ทางการแพทย์ เช่นทำความสะอาดผิวหนัง บาดแผล อุปกรณ์ เวชภัณฑ์และฆ่าเชื้อโรค หรือใช้เป็นเครื่องหอม ซึ่งแอลกอฮอล์จะถูกนำไปใช้เป็นตัวทำละลายวัตถุจำพวกน้ำหอมที่มีสารแฆวนลอย” (1)

พิจารณาแล้ว จึงมีคำวินิจฉัยที่ให้น้ำหนักว่า แอลกอฮอล์ประเภทเมทิลแอลกอฮอล์ที่ถูกนำไปใช้เป็นส่วนผสมของน้ำหอม เครื่องสำอางหรือผลิตภัณฑ์อุปโภคบริโภคไม่เป็นนะญิส เนื่องจากเป็นวัตถุมีพิษที่เป็นอันตรายและมีคุณสมบัติแตกต่างจากแอลกอฮอล์ประเภทเอทิลแอลกอฮอล์ ตลอดจนมีกระบวนการสังเคราะห์ที่แตกต่างกัน

ส่วนกรณีการรับรองฮาลาลผลิตภัณฑ์อุปโภคบริโภคดังกล่าวที่มีเมทิลแอลกอฮอล์เป็นส่วนผสมนั้น มีความเห็นว่าสมควรหลีกเลี่ยง เนื่องจากคำวินิจฉัยที่ออกไว้เป็นเพียงการให้น้ำหนักเท่านั้น กอปรกับการชี้ขาดในเรื่องนี้ยังเป็นเรื่องที่นักนิติศาสตร์อิสลามมีความเห็นต่างกัน ในขณะที่การรับรองฮาลาลจำต้องอาศัยหลักการที่เด็ดขาดและชัดเจนในการตัดสิน และการไม่รับรองฮาลาลให้แก่ผลิตภัณฑ์อุปโภคดังกล่าวก็มิได้หมายความว่า การใช้ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวในการอุปโภคเป็นสิ่งต้องห้าม เนื่องจากมีข้ออนุโลมตามทัศนะที่มีน้ำหนักรองรับอยู่แล้ว อีกทั้งในปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์จำพวกเครื่องหอม เครื่องสำอางที่ไม่มีแอลกอฮอล์เป็นส่วนผสมแพร่หลายและเพียงพอต่อการอุปโภค จึงควรให้การรับรองฮาลาลแก่ผลิตภัณฑ์ที่ปลอดภัยจากแอลกอฮอล์มากกว่า

والله اعلم بالصواب

อาซิส พิทักษ์คุมพล

จุฬาราชมนตรี

(1) มะवाद นะญิสะฮ์ ฟิลเมาะซาอ์ วัต-ตะวาอ์; ดร.อับดุลฟัตตาฮ์ มะฮ์มูด อิดริส : หน้า 137